

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego

DKO-WEK.053.1.2026.EM
Warszawa, 16 marca 2026 r.

Pan

Szanowny Panie,

zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach*¹, poniżej zawiadamiam o sposobie załatwienia petycji z 31 stycznia 2026 r., w zakresie leżącym w kompetencjach Ministra Edukacji.

Ad I. REFORMA STRUKTURALNA I EGZAMINACYJNA

- ***Likwidacja egzaminów ogólnokształcących: Zniesienie egzaminu ósmoklasisty oraz matur. Rekrutacja na studia oparta na „portfelu osiągnięć” i rozmowach kwalifikacyjnych***

Odnosząc się do powyższego postulatu, należy wskazać, że w polskim systemie edukacji każdy etap kształcenia kończy się egzaminem zewnętrznym. Egzaminy zewnętrzne to obecnie: egzamin ósmoklasisty, egzamin maturalny, egzamin zawodowy.

Zasady przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego regulują przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*², rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 2 sierpnia 2022 r. *w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty*³ oraz rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. *w sprawie egzaminu maturalnego*⁴.

Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej⁵, oraz sprawdza w jakim stopniu uczeń spełnia te wymagania. Oprócz funkcji diagnostycznej wyniki egzaminu ósmoklasisty są brane także pod uwagę w procesie rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

Natomiast egzamin maturalny w formule od 2023 r. jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego oraz technikum⁶, oraz sprawdza, w jakim stopniu absolwent spełnia te wymagania. Oprócz funkcji diagnostycznej wyniki egzaminu maturalnego stanowią

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 870 – dalej: *ustawa o petycjach*.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm. – dalej: *ustawa o systemie oświaty*.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 1636, z późn. zm.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz. U. poz. 356, z późn. zm.)

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. *w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia* (Dz. U. poz. 467, z późn. zm.).

podstawę przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie⁷. Świadectwo dojrzałości jest podstawowym dokumentem potwierdzającym kwalifikacje do podjęcia nauki na uczelni. Należy zauważyć, że uczelnie mogą przeprowadzać dodatkowo egzaminy wstępne wyłącznie w przypadku konieczności sprawdzenia uzdolnień artystycznych, sprawności fizycznej lub szczególnych predyspozycji do podejmowania studiów niesprawdzanych w trybie egzaminu maturalnego, a w przypadku kandydatów posiadających zagraniczny dokument mogą także przeprowadzić egzaminy w zakresie nieobjętym wynikami egzaminu zagranicznego lub wynikami kształcenia ujętymi na tym dokumencie (np. w zakresie znajomości języka polskiego). Uczelnie mają obowiązek ustalania takich przeliczników wyników egzaminów maturalnych, aby wszyscy kandydaci na studia mieli równe szanse w trakcie rekrutacji, a jedynym kryterium wstępu na studia była ocena wiedzy i umiejętności kandydata (warunki rekrutacji powinny być jednakowe dla wszystkich zainteresowanych, a ewentualnie różnice powinny opierać się na czynnikach obiektywnych i znajdować poparcie w powszechnie obowiązujących przepisach prawa).

W tym miejscu należy zauważyć, że niniejsza petycja została przekazana do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego do rozpatrzenia zgodnie z właściwością w zakresie omawianego tutaj punktu I. *REFORMA STRUKTURALNA I EGZAMINACYJNA* – w części „*Rekrutacja na studia oparta na „portfelu osiągnięć” i rozmowach kwalifikacyjnych*”, o czym poinformowano Pana pismem z 16 lutego 2026 r.

Podkreślić także należy, że zasadniczym celem przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego jest stworzenie warunków dających możliwość dokonywania oceny wiadomości i umiejętności uczniów oraz absolwentów według jednakowych kryteriów. Dzięki takiemu systemowi wyniki egzaminów zewnętrznych są porównywalne w skali ogólnopolskiej. Zadania egzaminacyjne sprawdzają poziom opanowania wiadomości i umiejętności określonych w postawie programowej, a przygotowanie do egzaminu jest integralną częścią procesu kształcenia.

Przygotowanie pytań, zadań i testów oraz ustalenie zestawów do przeprowadzenia egzaminów zewnętrznych należy do zadań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (CKE). Natomiast przeprowadzeniem tych egzaminów zajmuje się osiem okręgowych komisji egzaminacyjnych. Do zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych należy także analizowanie wyników egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego oraz opracowywanie i przekazywanie sprawozdań z przeprowadzonych egzaminów dyrektorom szkół, organom prowadzącym szkoły i kuratorom oświaty⁸. Natomiast do zadań CKE należy m.in. analizowanie wyników egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego, a także składanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania corocznych sprawozdań dotyczących wyników tych egzaminów⁹. Dane te służą dyrektorom szkół, organom prowadzącym szkoły oraz organom nadzoru pedagogicznego do kształtowania polityki oświatowej.

Z uwagi na powyższe, postulowana likwidacja egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego nie znajduje uzasadnienia.

- ***Specjalizacja szkół: Przedmioty rozszerzone (akademickie) realizowane wyłącznie w fakultetach licealnych. Całkowite wyłączenie rozszerzeń ogólnokształcących z programów techników i szkół branżowych.***

Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN) we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych – Państwowym Instytutem Badawczym (IBE-PIB) przygotowują kompleksową zmianę

⁷ Zgodnie z art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.),

⁸ Zgodnie z art. 9c ust. 2 pkt 5 i 6 *ustawy o systemie oświaty*.

⁹ Zgodnie z art. 9a ust. 2 pkt 5 *ustawy o systemie oświaty*.

podstaw programowych kształcenia ogólnego na każdym etapie kształcenia¹⁰, w tym na etapie kształcenia ponadpodstawowego w poszczególnych typach szkół. Od maja 2024 r. prowadzone są prace analityczne i badawcze nakierowane na przygotowanie ww. zmiany. Informacje i aktualności dotyczące projektu są dostępne na stronie internetowej: IBE-PIB¹¹.

Zmiany rozpoczną się 1 września 2026 r. w klasach I i IV, a w kolejnych latach - sukcesywnie - w klasach programowo wyższych szkoły podstawowej. Natomiast od 1 września 2027 r. projektowane jest wdrożenie zmiany w szkołach ponadpodstawowych – począwszy od klas I, a w kolejnych latach sukcesywnie w klasach programowo wyższych.

Planowane zmiany dotyczą również ramowych planów nauczania – w tym realizacji w liceum ogólnokształcącym przedmiotów w zakresie rozszerzonym. Jeszcze w tym roku projektowane zmiany w tym zakresie będą poddane konsultacjom publicznym. Każdy zainteresowany będzie mógł wnieść opinie oraz uwagi dotyczące projektowanych rozporządzeń.

Należy podkreślić, że jednym z nadrzędnych celów reformy edukacji *Reforma 26 Kompas Jutra* jest odejście od modelu kształcenia teoretycznego na rzecz modelu skoncentrowanego na praktycznym przygotowaniu do samodzielnego funkcjonowania w życiu osobistym, społecznym i zawodowym. Informacje dotyczące *Reformy 26 Kompas Jutra* są dostępne na stronie internetowej MEN¹². Zachęcam do śledzenia stron internetowych MEN oraz IBE-PIB.

Ponadto, w kontekście postulatu *całkowitego wyłączenia rozszerzeń ogólnokształcących z programów techników i szkół branżowych*, należy wskazać, że przedmioty ogólnokształcące w zakresie rozszerzonym nie są realizowane w branżowych szkołach I i II stopnia. Natomiast w technikum uczeń wybiera jeden przedmiot w zakresie rozszerzonym, spośród przedmiotów ustalonych przez dyrektora technikum, po zasięgnięciu opinii rady technikum, a jeżeli rada technikum nie została powołana – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, uwzględniając zawód, w którym kształci technikum, zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe technikum. Jeżeli możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe technikum na to pozwalają, uczeń może wybrać dwa przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym.

- ***Egzaminy zawodowe: Obowiązkowa certyfikacja umiejętności w 2. i 4. klasie technikum oraz w 2. klasie szkoły branżowej.***

Formalnie nie ma przeszkód, aby dyrektor technikum ustalił egzaminy zawodowe w klasie II i IV. Również w przypadku branżowej szkoły I stopnia, nie ma formalnych przeszkód, aby egzamin zawodowy dla uczniów niebędących młodocianymi pracownikami był przeprowadzany w klasie II. Istotne jest jedynie, aby uczniowie nabyli wiedzę i umiejętności określone w poszczególnych kwalifikacjach wyodrębnionych w zawodach.

W przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami uczeń zawiera umowę z pracodawcą w celu przygotowania zawodowego. Umowy te zawierane są na okres do 36 miesięcy, dlatego też egzamin zawodowy przeprowadzany jest w klasie III.

W przypadku branżowych szkół I stopnia dla uczniów niebędących młodocianymi pracownikami, kształcenie w zakresie podstawy programowej realizowane jest zwykle przez

¹⁰ Minister Edukacji podpisała 11 marca 2026 r rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, a 12 marca 2026 r. - rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

¹¹ link do strony projektu: <https://ibe.edu.pl/pl/profil-absolwenta-i-absolwentki>

¹² link do strony: <https://reforma26.men.gov.pl/uczen-uczennica/>

trzy lata (programy nauczania opracowuje szkoła), dlatego też zwyczajowo egzamin zawodowy w tym typie szkoły przeprowadzany jest w klasie III.

W branżowej szkole II stopnia egzamin zawodowy przeprowadzany jest w klasie II.

- ***Praktyka zawodowa: Wprowadzenie obowiązkowych 2 dni praktyk tygodniowo we wszystkich typach szkół średnich.***

Uczniowie branżowych szkół I stopnia zobowiązani są do odbywania zajęć z zakresu kształcenia zawodowego realizowanych w formie zajęć praktycznych w wymiarze co najmniej 60% godzin przeznaczonych na całe kształcenie zawodowe, a uczniowie technikum, branżowej szkoły II stopnia oraz szkoły policealnej – w wymiarze co najmniej 50% godzin przeznaczonych na całe kształcenie zawodowe.

Ponadto uczniowie technikum, branżowej szkoły II stopnia oraz szkoły policealnej zobowiązani są do odbycia praktyk zawodowych w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie. Praktyki te mogą odbywać się przez kilka tygodni w roku, albo przez kilka dni w tygodniu, ponieważ to dyrektor szkoły decyduje o rozłożeniu przebiegu praktyk w czasie.

Biorąc pod uwagę obecne możliwości w zakresie organizowania kształcenia zawodowego praktycznego, nie jest zasadnym narzucanie szkołom konieczności realizowania przez uczniów praktyk przez 2 dni w tygodniu.

Ad II. DOBROSTAN I OPIEKA

- ***Audyt zdrowia nauczyciela: Coroczne, obowiązkowe badania psychologiczne, lekarskie i pod kątem wypalenia zawodowego. Wymiar godzin pracy (pensum) uzależniony od wyniku badań, przy zachowaniu pełnego wynagrodzenia.***

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela*¹³, stanowisko nauczyciela może zajmować osoba, która spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania zawodu.

W związku z art. 91c ust. 1 *ustawy – Karta Nauczyciela*, w zakresie przeprowadzania badań lekarskich do nauczycieli mają zastosowanie te same przepisy co do innych grup zawodowych, tj. m. in. art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - *Kodeks pracy*¹⁴, zgodnie z którymi pracownik podlega wstępnym i okresowym badaniom lekarskim. W przypadku niezdolności do pracy trwającej dłużej niż 30 dni, spowodowanej chorobą, pracownik podlega ponadto kontrolnym badaniom lekarskim w celu ustalenia zdolności do wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku. Pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku w warunkach pracy opisanych w kierowaniu na badania lekarskie. Wstępne, okresowe i kontrolne badania lekarskie przeprowadza się na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę.

Ponadto dyrektor szkoły może skierować nauczyciela, na podstawie art. 23 ust. 5 *ustawy – Karta Nauczyciela*, na badanie okresowe lub kontrolne z własnej inicjatywy w każdym czasie. W związku z tym, jeśli w ocenie dyrektora szkoły znajdą wątpliwości co do zdolności nauczyciela do wykonywania dotychczasowej pracy może polecić mu wykonanie odpowiednich badań.

Tryb i zakres wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich pracowników oraz częstotliwość badań okresowych określa rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. *w sprawie przeprowadzania badań lekarskich*

¹³ Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm. – dalej: *ustawa - Karta Nauczyciela*.

¹⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 277, z późn. zm.

*pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy*¹⁵. Jednocześnie należy wyjaśnić, że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania nie jest upoważniony do określania ww. kwestii.

Odnosząc się do propozycji zróżnicowania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, tzw. pensum, w zależności od wyników badań, należy wyjaśnić, że obowiązujące przepisy przewidują już zróżnicowanie tzw. pensum nauczyciela w zależności od jego stanu zdrowia. Zgodnie z art. 42a ust. 1a-3 ustawy – *Karta Nauczyciela*, nauczycielowi niepełnosprawnemu zaliczonemu do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, dla którego maksymalny tygodniowy wymiar czasu pracy jest ustalany zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*¹⁶, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć proporcjonalnie do obniżenia maksymalnego tygodniowego wymiaru czasu pracy, z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do pół godziny pomija się, a powyżej pół godziny liczy się za pełną godzinę. Obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nie może spowodować zmniejszenia wynagrodzenia oraz ograniczenia innych uprawnień nauczyciela. Nauczycielowi korzystającemu z obniżonego tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nie przydziela się godzin ponadwymiarowych.

Niezależnie od powyższego należy wyjaśnić, że w związku z wnioskami kierowanymi do Ministra Edukacji przez nauczycielskie organizacje związkowe i inne środowiska oświatowe o zmianę niektórych rozwiązań zawartych w pragmatyce zawodowej nauczycieli zarządzeniem Ministra Edukacji z dnia 26 kwietnia 2024 r.¹⁷, został powołany Zespół do spraw pragmatyki zawodowej nauczycieli. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele strony rządowej, reprezentatywnych organizacji związkowych oraz ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z § 3 ww. zarządzenia, zadaniem Zespołu jest przygotowanie propozycji rozwiązań w zakresie pragmatyki zawodowej nauczycieli, w szczególności w zakresie wynagradzania, awansu zawodowego, oceny pracy, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności dyscyplinarnej, a także rozwiązań w zakresie uprawnień do nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. Zespół do spraw pragmatyki zawodowej nauczycieli prowadzi prace m. in. nad zmianami w zakresie czasu pracy nauczycieli, które wymagają pogłębionej analizy w szerszym kontekście uwarunkowań systemowych i finansowych. Na podstawie wniosków z powyższych analiz zostaną wypracowane propozycje nowych rozwiązań ustawowych.

- ***Psycholog w każdej szkole: Ustawowy obowiązek zapewnienia pełnoetatowej opieki psychologicznej w każdej placówce.***

Priorytetem Ministra Edukacji jest wspieranie budowania nowoczesnej, empatycznej i otwartej szkoły – bezpiecznej, dostępnej i przyjaznej każdemu uczniowi i uczennicy. Z tego powodu jednym z głównych założeń polityki oświatowej MEN jest wzmocnienie roli szkoły jako miejsca, które oferuje nie tylko edukację, lecz także wsparcie i poczucie bezpieczeństwa oraz akceptacji.

W 2022 r. wprowadzono standard obowiązkowego zatrudnienia nauczycieli specjalistów w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych oraz zespołach tych przedszkoli i szkół. Wśród obowiązkowo zatrudnianych specjalistów znalazł się nauczyciel psycholog.

¹⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 607.

¹⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 913, z późn. zm.

¹⁷ Dz. Urz. ME poz. 32.

Wprowadzenie standardów zostało rozłożone na dwa etapy: I etap od 1 września 2022 r. i II etap od 1 września 2024 r.¹⁸. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, publiczne i niepubliczne szkoły są zobowiązane do przestrzegania standardów zatrudniania nauczycieli specjalistów.

Standardy określają minimalny wymiar zatrudniania nauczycieli specjalistów w ogólnodostępnych i integracyjnych przedszkolach, szkołach oraz zespołach tych przedszkoli i szkół. Przepisy określają również sposób wyliczania etatów, w zależności od liczby dzieci lub uczniów w przedszkolach i szkołach.

W związku z podjętymi działaniami na przestrzeni 3 ostatnich lat nastąpił wzrost etatów nauczycieli specjalistów zatrudnionych w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych oraz zespołach tych przedszkoli i szkół o ponad 159%.

- ***Koniec prac domowych: Ustawowy zakaz zadawania obowiązkowych prac domowych – czas po szkole zostaje przeznaczony na odpoczynek i pasję ucznia.***

Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów i troską o ich zdrowie¹⁹. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych oraz dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia²⁰. Integralną część procesu edukacyjnego stanowią prace domowe. W praktyce szkolnej oznacza to, że nauczyciel zadając pracę domową, powinien uwzględnić obciążenie uczniów wynikające z realizacji programów nauczania innych przedmiotów, jak również powinien ocenić czy rodzaj zadań i poziom ich trudności będzie dostosowany do umiejętności i zainteresowań uczniów, czy ich wykonanie w domu nie będzie zbyt czasochłonne oraz czy uczniowie mają właściwe warunki do ich wykonania (dostęp do źródeł informacji, technologii cyfrowych).

Celem zadawanych uczniom prac domowych jest wspomaganie pracy dydaktycznej nauczyciela, ponieważ są one cennym sposobem utrwalenia lub sprawdzenia wiadomości zdobytych podczas zajęć lekcyjnych, pod warunkiem, że uczeń opanował treści nauczania w wyniku przeprowadzonych w szkole zajęć i jest w stanie samodzielnie zadania domowe wykonać. Spełnienie tego warunku nakłada na nauczyciela obowiązek zadawania takich prac domowych, do których, w wyniku realizacji zajęć lekcyjnych, uczeń został przygotowany. Samodzielne wykonanie pracy domowej powinno być dla ucznia źródłem satysfakcji i motywacji do nauki.

W 2024 r. wprowadzono²¹ ograniczenie zadawania uczniom szkół podstawowych dwóch wybranych rodzajów prac domowych: pisemnych i praktyczno-technicznych, przy czym uczniom klas I-III tego rodzaju prac się nie zadaje²², natomiast uczniom klas IV – VIII takie prace można zadać, z tym, że nie są one obowiązkowe i nauczyciel nie wystawia z nich ocen²³. Jednak powyższe ograniczenia nie znoszą obowiązku uczenia się w domu.

Nauczyciel ma prawo wyboru metod nauczania²⁴, które uważa za niezbędne do zrealizowania podstawy programowej określonej dla danego etapu kształcenia²⁵ oraz wybranego przez siebie programu nauczania. Dlatego też w klasach I–III szkoły podstawowej

¹⁸ *ustawa – Karta Nauczyciela.*

¹⁹ Zgodnie z art. 5 *ustawy – Prawo oświatowe.*

²⁰ Zgodnie z art. 44c *ustawy o systemie oświaty.*

²¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 marca 2024 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych* (Dz. U. z 2024 r. poz. 438) – dalej: *rozporządzenie w sprawie oceniania.*

²² Z wyjątkiem ćwiczeń z zakresu tzw. małej motoryki.

²³ Zgodnie z § 12a ust. 1 pkt 2 *rozporządzenia w sprawie oceniania.*

²⁴ Zgodnie z art. 12 ust. 2 *ustawy – Karta Nauczyciela.*

²⁵ W ramach I etapu edukacyjnego (klasy I-III) nie występuje podział na przedmioty.

wszelkie prace domowe, które przyczyniają się do rozwoju motoryki małej²⁶ mogą być zadawane i stają się dla ucznia obowiązkiem do zrealizowania²⁷. Zadania takie powinny odnosić się do efektów kształcenia, które uczeń musi osiągnąć na koniec pierwszego etapu edukacyjnego. Natomiast w klasach IV–VIII nauczyciel może wymagać od ucznia realizacji wszelkich innych form pracy domowej, np. przeczytania lektury, nauki słówek, pojęć, dat, wierszyków, dokonywania obserwacji warunków atmosferycznych, czy też przeanalizowania określonego zagadnienia i ostatecznie ustalić ocenę. W przypadku wykonanych prac pisemnych i praktyczno-technicznych nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną²⁸, której celem jest pomoc w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć. Jeżeli uczeń samodzielnie wykonał pracę domową, to wyżej opisany sposób komunikowania mocnych, jak i słabych stron wydaje się najbardziej odpowiedni. Uczniowie i słuchacze szkół ponadpodstawowych oraz szkół dla dorosłych potrafią racjonalnie organizować własną naukę i planować rozwój indywidualny, dlatego nauczycielom tych szkół pozostawiono możliwość zadawania i oceniania prac domowych, jako jednego ze sposobów sprawdzania posiadanych przez uczniów i słuchaczy wiadomości i umiejętności. Im młodszy wiek dziecka, tym więcej czasu po powrocie ze szkoły powinno ono odpoczywać i bawić się. Natomiast im starszy uczeń i wyższy etap edukacyjny, tym cenniejsza jest jego praca samodzielna.

Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego ma obowiązek poinformować uczniów oraz ich rodziców m.in. o wymaganiach edukacyjnych oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia²⁹. Wtedy również może poinformować o tym, w jakiej liczbie i formie będą zadawane prace domowe i za pomocą jakich kryteriów będą oceniane.

Szczegółowe regulacje dotyczące m.in. warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego, praw i obowiązków uczniów określa statut danej szkoły³⁰. Stanowiąc o dopuszczalnym obciążeniu uczniów pracami domowymi, zapisy statutu powinny uwzględnić:

- prawa ucznia (*prawo do wypoczynku i czasu wolnego, do uczestnictwa w zabawach i zajęciach rekreacyjnych, stosownych do wieku dziecka, oraz do nieskrępowanego uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym*)³¹,
- prawa nauczyciela (*prawo do swobody stosowania takich metod nauczania i wychowania, jakie uważa za najwłaściwsze spośród uznanych przez współczesne nauki pedagogiczne, oraz do wyboru spośród zatwierdzonych do użytku szkolnego podręczników i innych pomocy naukowych*)³²,

oraz regulować kwestie prac domowych w zależności od etapu edukacyjnego i wieku ucznia.

Rozwiązań organizacyjnych w tej sprawie należy zatem zawsze poszukiwać na poziomie szkoły i regulować te kwestie w przepisach wewnątrzszkolnych. Pozwoli to dostosować rozwiązania do wieku uczniów i etapu edukacyjnego, zróżnicowanych oczekiwań uczniów i rodziców wobec szkół oraz różnego poziomu aktywności uczniów i ich gotowości do realizacji zadań dodatkowych.

Mając uwadze przytoczoną argumentację, MEN nie planuje wprowadzenia całkowitego zakazu zadawania prac domowych.

²⁶ Czyli umiejętności kluczowe dla dalszej edukacji.

²⁷ Ponadto nauczyciel może ustalić z nich ocenę - § 12a ust.2 *rozporządzenia w sprawie oceniania*

²⁸ Zgodnie z § 12a ust.3 *rozporządzenia w sprawie oceniania*.

²⁹ Zgodnie z art. 44b ust. 8 ustawy *o systemie oświaty*.

³⁰ Zgodnie z art. 98 ustawy *-Prawo oświatowe*.

³¹ Art. 31 *Konwencji o prawach dziecka* z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm.).

³² Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy *- Karta Nauczyciela*.

Ad III. FINANSOWANIE I EDUKACJA PRAKTYCZNA

- **Reformacja 800+: Przekierowanie świadczenia bezpośrednio do budżetów szkół. Środki te mają finansować bezpłatne posiłki, wycieczki, podręczniki oraz zajęcia dodatkowe dla każdego ucznia.**

Odnosząc się do przytoczonego postulatu należy wskazać, że niniejsza petycja została przekazana również do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do rozpatrzenia zgodnie z właściwością w zakresie punktu *III. Finansowanie i edukacja praktyczna*, w części „*Reformacja 800+: Przekierowanie świadczenia bezpośrednio do budżetów szkół*”, o czym został Pan poinformowany pismem z 4 lutego 2026 r.

Przy czym należy zauważyć, że uczniowie szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej mają prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla tych szkół. Bezpłatne podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów szkół podstawowych finansowane są corocznie z budżetu państwa (rezerwa celowa nr 26)³³.

Szczegółowe warunki korzystania przez uczniów z podręczników lub materiałów edukacyjnych określa dyrektor szkoły podstawowej lub szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, uwzględniając konieczność zapewnienia co najmniej trzyletniego okresu używania tych podręczników lub materiałów³⁴. Podręczniki/materiały edukacyjne są wypożyczane uczniowi na dany rok szkolny. Materiały ćwiczeniowe kupowane są corocznie dla każdego ucznia.

Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe może być wykorzystana także na pokrycie kosztu drukowania i powielania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w celach dydaktycznych lub na zakup urządzeń umożliwiających drukowanie lub powielanie tych podręczników i materiałów, a w przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego - także na zakup sprzętu lub oprogramowania umożliwiającego odczyt podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w postaci elektronicznej.

Warto również podkreślić, że corocznie realizowana jest pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia szkolne i zasiłki szkolne³⁵.

Wysokość stypendium szkolnego na ucznia wynosi od 99,20 zł do 248,00 zł miesięcznie³⁶, a jego wypłata może być realizowana od 1 do 10 miesięcy w danym roku szkolnym. Dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne wynosi 823 zł netto na osobę w rodzinie³⁷. Stypendium szkolne otrzymuje uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina była niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Stypendium szkolne mogło być udzielane uczniom w formie:

³³Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 439, z późn. zm.) – dalej: *ustawa o finansowaniu zadań oświatowych*.

³⁴Zgodnie z art. 54 ust. 4 *ustawy o finansowaniu zadań oświatowych*.

³⁵Na podstawie przepisów rozdziału 8a *ustawy o systemie oświaty*.

³⁶Wysokość ww. kwoty była wyliczana na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, z późn.zm.).

³⁷Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. poz. 1044).

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych, realizowanych poza szkołą;
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników.

W 2024 r. pomoc w formie stypendiów szkolnych otrzymało 97.895 uczniów (od stycznia do czerwca 2024 r.) oraz 77.077 uczniów (od września do grudnia 2024 r.). Łącznie w 2024 r. na wypłatę stypendium szkolnego wydatkowano z budżetu państwa 100.883.908,08 zł.

Ponadto uczniowi może być przyznana pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie zasiłku szkolnego (świadczenie pieniężne na pokrycie wydatków związanych z edukacją lub pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym).

Zasiłek ten może być przyznany raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego, a jego wysokość nie może przekroczyć jednorazowo pięciokrotnej kwoty zasiłku rodzinnego, przysługującego na dziecko w wieku od 5 do 18 lat, określonego w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych³⁸. Obecnie maksymalna wysokość zasiłku szkolnego wynosi 620 zł. Świadczenie to przysługuje uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (np. z powodu śmierci rodzica).

W 2024 r. uwzględniając zarówno rok szkolny 2023/2024, jak i 2024/2025 zasiłki szkolne wypłacono 4.329 uczniom w łącznej wysokości 1.517.174,23 zł. Podsumowanie realizacji pomocy materialnej za 2025 r. planowane jest do wykonania nie później niż w pierwszym kwartale 2026 r.

Warto również wspomnieć o wdrażanych przez MEN programach rządowych.

*Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025*³⁹ w 2025 r. skierowany był do uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do: liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, klas VI-IX ogólnokształcącej szkoły baletowej lub liceum sztuk plastycznych, czteroletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia oraz klas V i VI dotychczasowej sześcioletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia prowadzonych w czteroletniej ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia. W 2024 r. z programu ogółem skorzystało 51.517 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (o 4.672 uczniów więcej niż w 2023 r.). Wydatkowano na ten cel 18,01 mln zł.

Pomoc udzielana jest również w formie zasiłków losowych na cele edukacyjne w związku ze szkodami poniesionymi wskutek negatywnych zjawisk atmosferycznych. Dzieciom i uczniom z rodzin poszkodowanych wskutek negatywnych zjawisk atmosferycznych wypłacano zasiłki losowe w kwocie 1.000 zł na dziecko lub ucznia. Zasiłki losowe dostępne były w dwóch

³⁸ Dz. U. z 2025 r. poz. 1208, z późn.zm.

³⁹ Program realizowany na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025 (Dz.U. poz. 1046) oraz Uchwały nr 74/2023 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023 - 2025.

formach. W pierwszej, w ramach programu rządowego⁴⁰, dostępne było również wsparcie w formie wyjazdów i zajęć, zaś w drugiej – wyłącznie zasiłek losowy⁴¹. Z obu form wsparcia w formie zasiłków losowych na cele edukacyjne skorzystało ostatecznie 9.198 dzieci i uczniów z rodzin poszkodowanych wskutek powodzi we wrześniu 2024 r. (3.314 z zasiłków losowych dostępnych w programie rządowym, 5.884 z zasiłków losowych w drugiej z form tych zasiłków).

27 maja 2025 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę⁴² oraz rozporządzenie⁴³, które ustanawiają *Rządowy program pomocy dzieciom i uczniom z rodzin dotkniętych skutkami żywiołu*. Program przewiduje trzy formy wsparcia:

- jednorazowy zasiłek losowy na cele edukacyjne w wysokości 1.000 zł,
- dofinansowanie do 1.770 zł na ucznia na wyjazdy terapeutyczno-edukacyjne,
- dofinansowanie do 575 zł na ucznia na zajęcia opiekuńcze i terapeutyczno-edukacyjne.

Pomoc skierowana jest do dzieci i uczniów z rodzin, które poniosły straty w wyniku huraganów, powodzi, deszczy nawalnych, gradobicia i innych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Celem programu jest wsparcie edukacyjne, psychologiczne i opiekuńcze - umożliwiające m.in. zakup materiałów edukacyjnych, udział w specjalistycznych wyjazdach terapeutycznych oraz w zajęciach prowadzonych w szkołach. W 2025 r. z programu wydatkowano 215 tys. zł na wsparcie 215 dzieci i uczniów w kraju (zasiłek losowy na cele edukacyjne w wysokości 1.000 zł na osobę).

Odnosząc się do kwestii możliwości zwolnienia w szkole dziecka z odpłatności za posiłek wskazać należy, że organ prowadzący szkołę może zwolnić rodziców albo pełnoletniego ucznia z całości lub części z opłat wnoszonych za korzystanie z posiłku w stołówce szkolnej w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych⁴⁴.

Odnosząc się natomiast do kwestii zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów, należy wyjaśnić, że system oświaty zapewnia między innymi „warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego”⁴⁵.

Wykonanie tych zadań odbywa się przez udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkoły oraz pozaszkolnych oferowanych przez placówki wychowania pozaszkolnego. Zajęcia pozalekcyjne są organizowane nieodpłatnie, np. przez nauczycieli lub wolontariuszy albo przez podmioty, które w szkole realizują swoje zadania statutowe – komercyjnie. Natomiast w placówkach wychowania pozaszkolnego, realizujących zadania edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, profilaktyczne, prozdrowotne, kulturalne, sportowe i rekreacyjne, organizowane są zajęcia stałe, okresowe lub okazjonalne, wynikające z potrzeb

⁴⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2022-2024 (Dz.U. z 2024 r. poz. 1408).

⁴¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 4 października 2024 r. w sprawie trybu wypłaty i szczegółowego trybu zwrotu zasiłku losowego (Dz.U. poz. 1481).

⁴² Uchwała nr 75/2025 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie Rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2025-2027.

⁴³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2025-2027 (Dz. U. poz. 699).

⁴⁴ Zgodnie z art. 106 ust. 5 *ustawy – Prawo oświatowe*.

⁴⁵ Zgodnie z art. 1 pkt 20 *ustawy – Prawo oświatowe*.

środowiska lokalnego. Przy realizacji tych zadań placówki współpracują ze środowiskiem lokalnym, a także - w zależności od potrzeb - z organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

- ***Przedmiot „Zarządzanie Życiem”: Wprowadzenie zajęć z zakresu finansów (podatki, prawo), pierwszej pomocy i zdrowego stylu życia.***

Odnosząc się do propozycji wprowadzenia nowego przedmiotu *Zarządzanie życiem*, informuję, że zakres tematyczny obejmujący zagadnienia z obszarów: *finanse (prawo, podatki)*, *pierwsza pomoc* oraz *zdrowy styl życia*, jest już ujęty w obowiązujących podstawach programowych kształcenia ogólnego⁴⁶, jak również w katalogu zajęć, które są realizowane podczas lekcji z wychowawcą⁴⁷. Wskazane treści realizowane są m.in. w ramach przedmiotów takich jak biznes i zarządzanie, matematyka, edukacja obywatelska, edukacja dla bezpieczeństwa, przyroda, biologia, wychowanie fizyczne oraz edukacja zdrowotna.

Treści nauczania z obszaru *finanse (prawo i podatki)* realizowanych na poszczególnych etapach kształcenia:

- w szkole podstawowej na lekcjach matematyki uczniowie przygotowują się do zastosowania obliczeń w sytuacjach życiowych, m.in. rozróżniają nominały na monetach i banknotach, wykonują obliczenia pieniężne oraz wskazują różnice w ich sile nabywczej,
- w szkołach ponadpodstawowych, w ramach zajęć biznesu i zarządzania uczniowie zapoznają się z podstawowymi kategoriami, mechanizmami i procesami ekonomicznymi; rozwijają umiejętności w zakresie podejmowania konkurencyjnych zachowań na rynku; zdobywają świadomość ponoszenia konsekwencji swoich decyzji; poznają rolę pieniądza, rynków i instytucji finansowych w gospodarce, funkcjonowaniu przedsiębiorstw i życiu człowieka; dowiadują się o rodzajach podatków, ich wpływie na budżety państwa, przedsiębiorstw i gospodarstw domowych; poznają zasady odpowiedzialnego gospodarowania pieniędzmi; zdobywają umiejętność świadomego korzystania z usług finansowych oraz inwestowania kapitału z wykorzystaniem wiedzy na temat praw klienta usług finansowych; uczą się podejmowania niezależnych, odpowiedzialnych decyzji finansowych w odniesieniu do własnych zasobów, przyjmowania postaw etycznych, społecznej solidarności i odpowiedzialności w życiu gospodarczym; uczą się oceniania konsekwencji działań nieetycznych związanych z finansami, w tym obowiązkami podatkowymi, kształtowanie w sobie odpowiedzialnych postaw jako przyszłych pracowników i pracodawców oraz należytego wypełnienia obowiązków; wdrażają się do odpowiedzialności za siebie i innych,

Treści nauczania związane z *pierwszą pomocą* realizowane na poszczególnych etapach kształcenia:

- w szkole podstawowej już na etapie klas I-III uczniowie na zajęciach z edukacji przyrodniczej poznają numery telefonów alarmowych, potrafią sformułować komunikat – wezwanie o pomoc; posługują się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; reagują stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; poznają podstawowe zasady udzielania pomocy.

⁴⁶Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.

⁴⁷ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 781 z późn. zm).

Na lekcjach przyrody (kl. IV) uczniowie podają zasady zachowania się i udzielenia pierwszej pomocy w wypadku ugryzienia, użądlenia, oraz spożycia lub kontaktu z roślinami trującymi oraz prezentują podstawowe zasady opatrywania uszkodzeń skóry.

Na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa (klasa VIII) uczniowie przygotowują się do właściwego zachowania i odpowiednich reakcji w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia oraz w stanach nadzwyczajnych. Szczególny nacisk jest położony na kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy. Wprowadzane są zagadnienia związane z ochroną zdrowia i życia: ocena bezpieczeństwa miejsca zdarzenia, rozpoznanie potencjalnego zagrożenia życia na podstawie prostych objawów, skuteczne wezwanie pomocy, podejmowanie wstępnych czynności ratujących życie.

- w szkole ponadpodstawowej na zajęciach z edukacji dla bezpieczeństwa (klasa I) treści dotyczące udzielania pierwszej pomocy oraz organizacji działań ratowniczych realizowane są w sposób bardzo gruntowny. Szczególny nacisk jest położony na kształtowanie umiejętności postępowania z osobami, u których wystąpiło nagłe zatrzymanie krążenia. Uczniowie przygotowują się w sposób teoretyczny i praktyczny do podjęcia akcji ratunkowej oraz prowadzenia jej do czasu przyjazdu karetki pogotowia.

Dodatkowo informuję, że przywołane powyżej *rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół* rozszerzyło katalog zajęć, które są realizowane podczas zajęć z wychowawcą w szkołach podstawowych (w klasach IV–VII) i ponadpodstawowych (w klasach: II–IV liceum ogólnokształcącego, II–V technikum oraz II i III branżowej szkoły I stopnia) - o zajęcia dotyczące nauki udzielania pierwszej pomocy.

Treści nauczania dotyczące *zdrowego stylu życia* realizowane na poszczególnych etapach kształcenia:

- w szkole podstawowej na etapie klas I-III uczniowie poznają zdrowe nawyki dbania o zdrowie, m.in. higiena rąk, aktywność fizyczna, zasady zdrowego odżywiania oraz bezpieczne zachowania;
- w klasach IV-VIII, przede wszystkim na zajęciach edukacji zdrowotnej, ale również na biologii oraz na lekcjach wychowania fizycznego, uczniowie poznają i rozumieją powiązania między różnymi aspektami zdrowia i czynnikami na nie wpływającymi, rozwijają zainteresowanie zdrowiem własnym i otoczenia oraz zaangażowanie w zdrowy styl życia;
- w szkole ponadpodstawowej w ramach przedmiotu edukacja zdrowotna uczniowie kształtują m.in. umiejętność realizowania działań wpływających na utrzymanie, poprawę i ochronę zdrowia, monitorowania aktualnego stanu zdrowia we wszystkich jego wymiarach, poszukiwania, weryfikowania i analizowania informacji w zakresie własnego zdrowia i czynników na nie wpływających, rozpoznawania sytuacji zagrażających życiu i zdrowiu oraz budowania pozytywnego wizerunku siebie i innych osób oraz podtrzymywanie zdrowych relacji interpersonalnych (w rodzinie i otoczeniu).

Należy również mieć na uwadze, że szkoła może wprowadzić autonomicznie zajęcia edukacyjne, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania⁴⁸. Może nim być np. przedmiot *Zarządzanie Życiem*.

W związku z powyższym, utworzenie odrębnego, wnioskowanego przedmiotu nie jest potrzebne. Ponadto należy mieć na uwadze, że wprowadzenie kolejnego przedmiotu spowodowałoby zwiększenie liczby obowiązków zajęć dla uczniów w sytuacji, gdy już

⁴⁸ Art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy - Prawo oświatowe.

obecnie do MEN wpływają uwagi i postulaty dotyczące zbyt dużej liczby zajęć realizowanych przez uczniów w szkołach.

Uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 13 ust. 2 *ustawy o petycjach*, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z poważaniem

Małgorzata Szybalska
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/